

Digitally signed by
Library TUM
Reason: I attest to the
accuracy and integrity
of this document

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI
FACULTATEA CADASTRU, GEODEZIE ȘI CONSTRUCȚII
CATEDRA DREPT PATRIMONIAL

CLIMOVA ALLA
PISARENCO OLGA

PARTICULARITĂȚILE PROCEDURII DE EXAMINARE A
LITIGIILOR CADASTRALE

Suport de curs

Chișinău
U.T.M.
2015

Suportul de curs la disciplina „Dreptul afacerilor” tratează 9 teme de studiu și are sarcina de a familiariza și de a forma deprinderi masteranzilor, specialității Drept Patrimonial, în ceea ce privește modalitățile juridice și procedura propriu-zisă de inițiere, soluționare și examinare a litigiilor ce țin de drepturile patrimoniale, îndeosebi a celor ce țin de exercitarea și apărarea drepturilor patrimoniale asupra bunurile imobile, fiind puse în evidență particularitățile examinării litigiilor ce persistă în domeniul dat.

Prezentul suportul de curs este destinat studenților anului I ai programului de masterat „Drept Patrimonial” din cadrul F.C.G.C., Universitatea Tehnică a Moldovei.

Autori: Alla CLIMOVA, conferențiar universitar, doctor în drept.

Olga PISARENCO, lector superior, doctorand.

Recenzent: Inga GRECU-STĂVILĂ

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Climova, Alla

Particularitățile procedurii de examinare a litigiilor cadastrale: Suport de curs / Climova Alla, Pisarenco Olga; Univ. Tehnică a Moldovei, Fac. Cadastru, Geodezie și Construcții, Catedra Drept Patrimonial.– Chișinău: Tehnica-UTM, 2015 – 113 p.

50 ex.

ISBN 978-9975-45-374-5

349.4(075.8)

C 57

Hârtie ofset.

Formatul hârtiei 60x84 1/16.

Tipar RISO

Comanda nr. 39

U.T.M., 2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 168.

Secția Redactare și Editare a U.T.M.

2068, Chișinău, str. Studenților, 9/9

© U.T.M.,2015

SUMAR

PRELIMINARII	4
TEMA 1. Introducere în disciplina „Particularitățile procedurii de examinare a litigiilor cadastrale”. Tipuri de litigii cadastrale și subiecții participanți.....	6
TEMA 2. Competența instanțelor judecătorești în soluționarea litigiilor cadastrale. Termenele de procedură. Termenii de înaintare a acțiunii în rectificare	14
TEMA 3. Examinarea litigiilor cadastrale în procedura contencioasă....	23
TEMA 4. Dezbaterile judiciare. Hotărîrea judecătorească. Încetarea procesului și scoaterea cererii de pe rol.....	43
TEMA 5. Examinarea litigiilor cadastrale în ordine de contencios administrativ.....	57
Tema 6. Procedura specială. Examinarea unor categorii de cauze în procedură specială	71
TEMA 7. Examinarea litigiilor cadastrale în procedura în ordonanță ...	82
TEMA 8. Căile ordinare și extraordinare de atac.....	90
TEMA 9. Răspunderea materială și morală pentru lezarea drepturilor în procesul înregistrării de stat a bunurilor imobile și a drepturilor patrimoniale asupra acestora în cadastrul bunurilor imobile	104

PRELIMINARII

Particularitățile soluționării litigiilor cadastrale reprezintă o continuitate a disciplinei Drept cadastral. Este o ramură de drept complexă, care reglementează relațiile cadastrale atât din sfera publică, cât și din cea privată.

Studiul disciplinei urmărește drept scop formarea competențelor profesionale ale masteranzilor în domeniul apărării și soluționării litigiilor cadastrale în strictă conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă, ca o garanție a respectării drepturilor omului în cadrul examinării pricinilor civile concrete. Doar prin întocmirea corectă și în conformitate cu cerințele legale a actelor de procedură civilă, cu argumentare și trimiteri la normele de drept concrete, poate fi atins scopul de apărare a drepturilor cadastrale ale persoanelor fizice și juridice.

Capacitatea de identificare a căilor de soluționare a litigiilor cadastrale este foarte importantă motiv pentru care abilitățile practice care trebuie cultivate de către masteranzi trebuie să se bazeze pe aptitudinile de a analiza circumstanțele *de jure* și *de facto* ale pricinii, de a aprecia mijloacele de probă și a aplica cadrul normativ în situații concrete.

Destinația și misiunea dreptului cadastral este de a reglementa un domeniu special al relațiilor sociale ce țin de bunurile imobile. Actualitatea acestei discipline devine absolut evidentă în măsura în care, odată cu privatizarea în masă a patrimoniului public, a luat naștere proprietatea privată și asupra terenurilor, ceea ce a dus la modificarea esențială a relațiilor cadastrale, a relațiilor de proprietate în totalitatea acestora, ele devenind mai complexe, mai variate și mai dinamice.

Complexitatea și varietatea raporturilor cadastrale, contradicțiile reglementărilor legale impune necesitatea studierii particularităților specifice. În acest context, disciplina propusă evidențiază problemele ce țin de realizarea dreptului de posesie, folosință și dispoziție asupra bunurilor imobile din domeniile public și privat, înregistrarea dreptului asupra acestora, modalitățile de formare a bunurilor imobile, răspunderea pentru încălcarea legislației cadastrale, etc.

Disciplina „Particularitățile soluționării litigiilor cadastrale” se axează pe trei niveluri comportamentale, cu divers grad de complexitate: cunoaștere,

aplicare, integrare. Nivelul cunoașterii presupune acumularea cunoștințelor teoretice. Aplicarea presupune capacitatea de a interpreta corect și sistemic legislația procesuală, capacitatea de a depista carențe și contradicții legislative și abilitatea de a propune soluții de perfecționare a legislației. Integrarea presupune aptitudini de aplicare în practică a cunoștințelor teoretice referitoare la actele de procedură civilă, întocmirea corectă a actelor în vederea soluționării situațiilor conflictuale ținând cont atât de legea materială, cât și de cea procesuală, manifestarea aptitudinilor personale față de diverse fenomene sociale.

Studierea prezentei discipline este necesară în vederea cunoașterii limitelor exercitării drepturilor de proprietar asupra bunurilor imobile, protecției juridice a bunurilor imobile, ceea ce contribuie la asigurarea ocrotirii conștiente a drepturilor patrimoniale ale cetățenilor și agenților economici asupra bunurilor imobile în condițiile economiei de piață.

IV. Bibliografie

Literatura recomandată

1. Bloşenco A. *Drept civil. Partea specială. Note de curs.* Chişinău.
2. Climova A., Teacă I. *Drept imobiliar. Suport de curs.* Chişinău: UTM, 2011.
3. Climova A., Grecu-Stăvilă I., *În ajutorul registratorului oficiului cadastral teritorial,* Chişinău, 2001.

4. Cojuhari A. ș.a. *Drept procesual civil. Partea specială. Curs universitar*. Chișinău: USM, 2009.
5. Fistican E., Pascari A. Climova A. *Suport de curs. Administrarea cauzelor de contencios administrativ*. Chișinău: INJ, 2009.
6. Meyer-Ladewing J., Pascari A., Fistican E., Doagă V., Crețu Gh., *Comentariul legii contenciosului administrativ*. Cartier, 2002.
7. Pisarenco O. *Drept procesual civil. Note de curs*. Ediția a II-a. Chișinău: Tehnica-Info, 2012.
8. Șterbeț V., Botezatu R., Furdui S., Macinscaia V., Fistican E., Muruianu I., *Administrarea eficientă a justiției*, Chișinău, Cartier juridic, 2006

Acte normative

9. *Codul civil al RM*, adoptat prin Legea nr.1107 din 06.06.2002 // M.O.Nr.82-86/661 din 22.06.2002.
10. *Codul funciar*, adoptat prin Legea nr.828-XII din 25 decembrie 1991. Republicat în: Monitorul Oficial al RM nr.107/817 din 04.09.2001.
11. *Codul penal al RM*, adoptat prin Legea nr.985 din 18.04.2002. Republicat în: Monitorul Oficial al RM nr.72-74/195 din 14.04.2009.
12. *Codul contravențional*, adoptat prin Legea nr.218-XVI din 24.10.2008. În: Monitorul Oficial al RM nr.3-6/15 din 16.01.2009.
13. *Codul de procedură civilă*, adoptat prin Legea nr.225-XV din 30.05.2003. Republicat în: Monitorul Oficial al RM nr.130-134/415 din 21.06.2013.
14. *Codul muncii*, adoptat prin Legea nr.154 din 28.03.2003. În: Monitorul Oficial al RM nr.159-162/648 din 29.07.2003.
15. *Legea contenciosului administrativ* nr.793 din 10.02.2000. Republicată în: Monitorul Oficial al RM, ediție specială din 03.10.2006.
16. *Legea cadastrului bunurilor imobile* nr.1543-XIII din 25.02.1998. În: Monitorul Oficial al RM nr.44-46/318 din 21.05.1998.
17. *Legea privind calitatea în construcții*, nr.721-XIII din 02.02.1996. În: Monitorul Oficial al RM nr.25/259 din 25.04.1996.
18. *Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției Relații Funciare și Cadastru*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.383 din 12.05.2010. În: Monitorul Oficial al RM nr.75-77/453 din 18.05.2010.
19. *Regulamentul cu privire la modul de creare și funcționare a Fondului de garanție*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1170 din 04.12.1998. În: Monitorul Oficial al RM nr.111-113/1107 din 17.12.1998.